

V pocidlinském regionu má řemeslo stále zlaté dno, to potravinářské a gastronomické nevyjímaje...

Mgr. VLADIMÍR BLAŽEJ,
ředitel Střední školy technické a řemeslné
Nový Bydžov

Střední škola technická a řemeslná, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112, je školským zařízením zřizovaným Královéhradeckým krajem. Hlavním cílem školy je příprava žáků v oborech středního vzdělání s výučním listem a s maturitní zkouškou připravujících pracovníky ve sféře dopravy, opravárenství, automobilového průmyslu, strojírenství, zemědělské prvovýroby, gastronomie, potravinářství a služeb pro specifické podmínky regionálního trhu práce, podnikatelské sféry venkova, menších obcí a měst.

Škola je velmi rozsáhlou institucí, svá střediska má ve třech obcích působnosti, konkrétně v Novém Bydžově, v Hlušicích a v Chlumci nad Cidlinou, kde jsou soustředěny gastronomické a potravinářské obory včetně nástavbového studia školního vzdělávacího programu Technolog výroby potravin, který je určen pro úspěšné absolventy tříletých oborů s výučním listem. Chlumecké středisko bylo po rozsáhlé rekonstrukci otevřeno v roce 2019 nákladem několika desítek milionů Kč a v současné době poskytuje komplexní moderní zázemí pro všechny budoucí potravináře a gastronomy jak v oblasti praktického, tak v oblasti teoretického vyučování, v jehož obsahu se stále více objevují tzv. projektové hodiny, kdy žáci neslyší jen výklad, ale sami demonstrují různé technologické postupy.

Ve Střední škole technické a řemeslné se vyučují tříleté obory Kuchař – číšník, Cukrář a Řezník – uzenář, které jsou ukončeny závěrečnou zkouškou a v případě jejího úspěšného absolvování získávají žáci výuční list. Výuka v praktickém vyučování probíhá kombinovaným způsobem podle harmonogramu vedoucích oborových učitelů, žáci absolvují

odborný výcvik jak přímo v chlumeckých pracovištích, tak na pracovištích smluvních profesních partnerů školy. Nejlepší žáci jsou zařazeni na základě společného rozhodnutí vedoucích oborových učitelů a třídních učitelů do Interní akademie školy a jsou jim poskytovány nejrůznější vzdělávací, finanční i materiální benefity. Velkou výhodou je vzdělávací systém školy 3 + 2, ve kterém všichni úspěšní absolventi mohou získat jak výuční list, tak maturitní vysvědčení v dalším odborném vzdělávání.

Pro všechny obory pořádá škola řadu exkurzí, stáží a vzdělávacích kurzů. Obor Kuchař – číšník nabízí kromě běžné výuky i řadu nadstandardních kurzů. Jsou jimi například CARVING (vyřezávání ovoce a zeleniny) pod vedením špičkového lektora Luďka Procházky, zpracování ryb, kurz studené kuchyně, zahraniční kuchyně, výroby drobných masných produktů a paštik, sommeliérský kurz, baristický kurz,

barmanský kurz vedený panem Františkem Holikem, zmíníme i kurz podnikání a managementu hotelu.

Cukrářky a cukráři mohou absolvovat navíc kurz zdobení perníku vedený velmi kreativní lektorkou Pavlou Závodnou, odlehčené moučníky, kynutá těsta, kurz AIRBRUSH a kurz výroby 3D dortů. Obor Řezník – uzenář uskutečňuje kurz výroby domácích klobás a paštik, zpracování ryb, kurz studené kuchyně, zahraniční kuchyně nebo kurz výroby zabičkových produktů.

Škola nabízí řadu nadstandardních podmínek v oborech středního vzdělání především díky spolupráci s řadou výukových partnerů, což má za následek vyšší kvalitu výstupu absolventů kompatibilní s požadavky trhu práce. Škola je členem

profesních institucí, například Českého svazu zpracovatelů masa, Asociace kuchařů a cukrářů České republiky či Hospodářské komory České republiky. Významnými partnery jsou společnosti MATRIX – rezort Studánka v Rychnově nad Kněžnou, hotely provozované rodinnou firmou otce a syna Pošíkových v Novém Bydžově a v Chlumci nad Cidlinou, SKI areál České Petrovice, lokální cukrárny a výrobci cukrářských výrobků, dále společnosti MASO Jičín, Masokombinát TORO Hlavečnick, Řeznictví U Motyčků Nový Bydžov, Řeznictví Soukupovi Jilemnice, Podkrkonošská uzenina Bělá u Staré Paky, Rybářství Chlumec nad Cidlinou v oblasti výuky řeznicko-uzenářských oborů. Většina žáků pokračuje v profesní kariéře právě na smluvních pracovištích.

„Velmi si vážíme spolupráce s hotelem STUDÁNKA v Rychnově nad Kněžnou, protože zde jsou veškeré gastronomické služby na vynikající úrovni a naši žáci si je přirozeně fixují do svého znalostního a dovednostního portfolia. S tímto partnerem zastáváme filozofii účasti nejlepších žáků a s ředitelem hotelu panem Petrem Čermákem jsme v tomto směru na jedné lodi. Pan Čermák je rovněž skvělým lektorem některých vzdělávacích aktivit pro naše mladé kuchaře a číšníky,“ hodnotila spolupráci s rychnovským rezortem Veronika Větrovská, vedoucí oborová učitelka gastronomických oborů.

Významným partnerem je hypermarket GLOBUS Pardubice, kam zajíždějí na praktické vyučování nejen řezníci a uzenáři, ale i junioři v oboru Kuchař – číšník či Cukrář.

„Pro nás je pardubický hypermarket GLOBUS skvělým strategickým partnerem jednak v rámci svého předmětu činnosti v potravinářské oblasti, jednak jako regionální výukové středisko a budoucí zajímavý zaměstnavatel,“ sděluje nadšeně svůj pohled Milan Novák, vedoucí oborový učitel řeznicko-uzenářského střediska SŠTR, který je mimochodem absolvent školy.

Právě sázka školy na své nejlepší žáky, kteří se postupem času po dalším studiu a praxi v jiných subjektech

stávají pedagogy školy, je personální strategií managementu. V potravinářském segmentu již takto působí kvinteto pedagogických pracovníků, podobně na tom jsou i další obory školy.

V rámci gastronomických a potravinářských oborů je samozřejmostí jejich ekonomická činnost, škola provozuje ve svých sídlech čtyři obchodní střediska včetně vlastní kavárny v Novém Bydžově. V rámci obchodní filozofie nabízí v těchto střediscích výrobky z produkce žákovské činnosti, pořádá vánoční trhy, zabijačkové hody, na přání zákazníků realizuje i cateringy a větší gastronomické akce při festivalech, kulturních či sportovních akcích nebo při valných hromadách obchodních společností. Ekonomický přínos do provozního rozpočtu školy je výrazný a velkým benefitem je zejména spokojenost zákazníků.

Žáci školy byli v uplynulých letech velmi kladně hodnoceni i na poli nejrůznější soutěží. Stručně můžeme zmínit GASTRO Poděbrady v kategoriích studená kuchyně, mladý barman, soutěž dortů, dále soutěž odborných dovedností O pohár Blanických rytířů ve Vlašimi v kategoriích teplá kuchyně, Karmelské slavnosti v Mladé Boleslavi, Kouzlení s perníkem v Nové Pace, Reznická sekyra v Poličce, mezinárodní soutěž řezníků v Rimavské Sobotě, přehlídka odborných dovedností mladých řezníků ve Valašském Meziříčí, skvělé úspěchy v soutěžích Český Kapr nebo Svačinka roku RIO MARE. Všude se jednalo o dekorovaná místa. Bohužel od roku 2019 byla řada z těchto soutěží eliminována opatřeními vlády nebo jednotlivých pořadatelů.

Škody v této oblasti jsou ve vzdělávacím systému mimořádné a věřím, že všichni, kteří jenom ruší a odkládají konfrontaci nejlepších žáků v jejich dovednostních soutěžích, dokáží objektivně posoudit, jaké ztráty v oblasti rozvoje a motivace byly nastávající generaci způsobeny.

Zmírně se i o oboru Rezník – uzenář, zde jsou žáci vedeni k lásce k tradičnímu řemeslu. Tento obor se na naši

škole vyučuje více než 35 let a nebývá vzácností výuka druhé generace řezníků v jedné rodině. Spoustu výrobků vyrábíme stejně jako řezníci mistři před desítkami let. Při výrobě masných výrobků minimalizujeme nebo zcela eliminujeme množství moderních přídatných látek, jako jsou například emulgátory, zahušťovačla a chufové zvýrazňovače. Na základě požadavků a objednávek jsme připraveni spolu se žáky naložit masa na uzení, grilování, steaky a špízy. Výroba masných výrobků probíhá pod dozorem zkušených řeznických mistrů každý den, lze tak kdykoli zakoupit čerstvé žákovské výrobky vyráběné s tou největší možnou péčí.

Žáci nástavbového maturitního oboru Technolog výroby potravin si během svého dvouletého studijního období osvojují znalosti a dovednosti nutné pro praktické zvládnutí výrobních procesů v potravinářském průmyslu. Po ukončení studia zvládají plánování výroby, technologické výpočty, posuzování kvality vstupních surovin a výrobků. Umějí též odebrat vzorky a jsou schopni je posuzovat po chemické, mikrobiologické a senzorické linii. Významnou část výuky tvoří předmět Učební praxe, kde se maximálně snažíme o aplikaci teoretických poznatků v praktických aktivitách ve spolupráci s partnery školy, např. Maso Jičín, Toro Hlavečnick, Podnik pro výrobu vajec Kosičky, GLOBUS Pardubice, Reznictví Soukupovi, Agra Nový Bydžov a mnohé další. Sami žáci pak ve školních odborných učebnách pečou (např. bezlepkové výrobky, paštiky), vaří (např. sirob z cukrové řepy, ovocné pomazánky) a senzoricky hodnotí (mléčné, masné a pekařské výrobky).

„Každý žák přináší spolu se svým předchozím vystudovaným oborem ‚svůj‘ specifický pohled na technologie spojené se zpracováním surovin a výrobou potravin. Naším úkolem je během studia tyto přístupy propojit a z žáků vychovat odborníky na technologické a kontrolní funkce ve výrobních podnicích potravinářského průmyslu. Úspěšní absolventi proto velmi dobře nacházejí odpovídající zaměstnání v našem regionu či pokračují ve studiu oboru Technologie potravin na vysokých školách,“ komentuje cíle oboru Mgr. Jiří Zahradník, zástupce ředitele pro teoretické vyučování, který zároveň vede učební praxi studentů vzdělávacího programu Technolog výroby potravin.

Škola se pravidelně účastní projektu ERASMUS*, cílová destinace je gastronomická velmoc Itálie. Na Apeninském poloostrově se již vystřídal několik desítek žáků, kteří se zde seznamují s místními pokrmy a zároveň tak rozvíjejí jazykové dovednosti a interpersonální vztahy. Úspěchem byla i účast školy na mezinárodních akcích EXPO v Miláně.

„Itálie, to vždy byla země jídla a gastronomii zaslibená, proto jsme velmi rádi, že do zajímavých provozů této země pronikli i naši žáci,“ pochvaluje si Ing. Jiří Wágner, který je vedoucím pracovníkem pro mezinárodní projekty novobýdžovské školy a jejich hlavním organizátorem společně se společností IGP.

V SŠTR své místo najdou i dospělí, jejichž motivací je získání výučnicích listů. Je vypracován koncept vzdělávání zakončený závěrečnou zkouškou, který vychází z ustanovení Školského zákona, a historicky již najdeme velkou řadu absolventů tohoto druhu vzdělávacích aktivit.

Samozřejmě do výuky potravinářských a gastronomických oborů zasáhlo výrazně nejen několikaměsíční uzavření škol, paralýza soutěží odborných dovedností, ale i výrazné omezení činnosti restauračních a gastronomických služeb, které mnohdy fatálně zasáhlo jejich existenci. Samozřejmě i tato záležitost může být žáky vnímána jako jistý omezující faktor a bude ještě chvíli trvat, než dojde k revitalizaci odvětví na úroveň roku 2019. I s tímto faktem je nucena škola se nyní vyrovnávat.